

Hevosen kanssa -julkaisu 7/10

Hevonen tekee topin, kun pitäisi lähteä maastoon ratsain. Mistä on kysymys ja miten on syytä edetä?

Sanovat, että hevonen on laumaeläin, mutta aina ei ehkäpä hahmoteta mitä se arjessa tarkoittaa. Laumaelän haluaa olla laumassa. Se tuntee olonsa siellä turvalliseksi. Laumaeläimelle on vaikeaa joutua eroon turvallisesta laumasta. Siksi sille on opetettava miten käyttäytyään, kun ollaan ihmisen seurassa ilman laumaa. Vaikka hevonen tarhaisi yksin, sen lauma on ne hevoset, jotka asuvat samassa pihassa.

Aiempien kysymysten vastauksissa on käyty läpi monia asioita, joilla on vaikutus myös tähän asiaan. Pääsemme taas perusasioiden äärelle, eli talutusharjoituksiin.

Kuva: Jarkko Hakala

Talutusharjoitusten yksi suurin päämäärä on löytää yhteinen kieli ja luottamus. Harjoitusten tarkoitus ei ole pakottaa ja määrätä. Aiemmin kerroin, kuinka tärkeää ihmisen olisi pystyä taluttamaan hevosta itse päättämässään kohdassa, takana, vierellä tai jopa edellä. Nyt tämä edellä talutus on se avainsana.

Kun hevonen ei ratsain lähde pihasta lainkaan, tai reitin varrella päättää olla ylittämättä siltaa tai ojaa, ihminen yleensä ratkaisee asian tulemalla selästä alas ja taluttamalla hevosen hankalan paikan ohi. Hevonen kävelee kiltisti perässä vailla ongelmia ja ihminen kihisee kiukusta, koska on joutunut kapuamaan alas ja varsinkin ilman satulaa, saa nyt metsästä kiveä tai kantoa päästäkseen takaisin kyytiin. "Tyhmä eläin, kun pelleilee". No ei ole, eikä pelleile.

Hevoset kulkevat mielellään jonossa. Syitä on monia, mutta yksi syy on se, että koska maassa voi luikerrella käärme tai olla jonkun myyrän kuoppa, on järkevämpää, että laumasta “uhrataan” yksi kävelemään reitti selväksi ja muut seuraa turvallisesti havaittua polkua. Sillan tai ojan kohdalla hevonen toteaa ihmisen perässä taapertaessa, että mahtavaa kun koekävelit reitin!

Hevoselle jalat ovat elinehto. Se ei vitsinä niitä laita epävarmalle alustalle vain kokeillakseen, että katkeako. Jalkavamman kanssa ei laidunneta tai juosta petoa karkuun. Hevosien mielestä se tietää varmaa kuolemaa. Se kun ei tiedä, että käytössämme on eläinlääkäri, joka taikoo tarvittaessa vaikka rollaattorin hevosen alle...

Koska hevonen ei mielellään mene ensimmäisenä heikoille jälle, tulee ihmisen taata luotto siihen, että kun ihminen johonkin pyytää edellä menemään, reitti on niin turvallisesti testattu, että hevonen voi pyydettyyn suuntaan aina hyvillä mielin mennä. Tätä voi ja pitää harjoitella maasta.

Aiemmissä vastauksissa puhuin myös laumarakenteesta, jossa yksilöt voivat olla epävarmoja ja arkoja. Nämä epävarmat yksilöt tarvitsevat vakaan, turvallisen ja luotettavan projektipäällikön. Maastossa projektipäällikön tehtävä on olla riittävän uskottava, jotta hevosen on mahdollista tukeutua jännissä tilanteissa “laumaansa”. Uskottavuutta ei saavuteta kiukulla eikä kyykyttämällä. Se vaatii malttia ja taitoa.

Miasta ja juttusarjasta:

#yhdessä -hengessä SRL Häme julkaisee kirjoituksia hevosen käsittelystä ja hevosen kanssa harrastamisesta. Vastaaja on hevostutkija Mia Jurvala, joka on aluejaoston jäsen. Hevosen hyvinvoinnin edistäminen on yksi aluejaoston tehtävistä.

Hevostutkija Mia Jurvala on kouluttanut ihmisiä ja hevosia jo 25 vuotta. Hän on erikoistunut kouluttamaan hevosia, joiden käytös aiheuttaa murheita tai vaaratilanteita. Paras lääke on ennaltaehkäisy, siis Mia järjestää hevostenkäsittelykursseja omistajille ja harrastajille ja kouluttaa muita kaltaisia ammattilaisia. Hänen peruskouluttautunut Ypäjällä (Hevostalouden perustutkinto/kasvatus, Kengittäjän perustutkinto, Tallimestarin erikoisammattitutkinto) ja käynyt lukuisia kursseja hevosen mielestä, oppimisen lainalaisuuksista sekä opiskelee paraikaa psykologiaa avoimessa yliopistossa. Mia käyttää positiivista vahvistamista, mutta muistuttaa, että perusasiat ihmisen ja hevosen välillä pitää olla kunnossa.

Aiemmin julkaistu

1/10 On käyty paljon keskustelua onko ihmisen oikeus ylipäätään harrastaa hevosella.

2/10 Kerro hevosen laumasta. Kuka on pomo? Miten autan laumaa syntymään?

3/10 Miksi maastakäsittely? Mitä hyötyä siitä on arjessa tai ratsastuksessa?

4/10 Miksi maasta peruuttaminen on tärkeä taito?

5/10 Talutus on hevosen käsittelyn A ja O ja kaikki siitä välistä.

6/10 Hevonen tunkee oviaukoista, eikä pysy hoitotilanteissa paikallaan. Mikä on ensiapu?

Julkaisut löytyvät Hämeen Facebookista sekä SRL Hämeen nettisivulta

<https://www.ratsastus.fi/alueet/hame>

Tekstin käsittely: Sari Passaro.